

STORTINGET

Representantforslag 39 S

(2017–2018)

fra stortingsrepresentantene Karin Andersen, Arne Nævra, Freddy André Øvstegård og Nicholas Wilkinson

Dokument 8:39 S (2017–2018)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Karin Andersen, Arne Nævra, Freddy André Øvstegård og Nicholas Wilkinson om å gi fylker som ble tvangssammenslått i 2017, rett til å bestå som eget fylke etter søknad

Til Stortinget

Bakgrunn

Stortinget vedtok 8. juni 2017 ny inndeling av regionalt folkevalgt nivå gjennom følgende sammenslåinger av dagens fylkeskommuner:

- Vest-Agder og Aust-Agder
- Buskerud, Østfold og Akershus
- Telemark og Vestfold
- Oppland og Hedmark
- Hordaland og Sogn og Fjordane
- Finnmark og Troms

Stortingets vedtak ble gjort i strid med fylkeskommunenes egne vedtak med unntak av Agderfylkene, hvor det forelå positiv innstilling til sammenslåing fra begge fylkestingene. Hordaland og Sogn og Fjordane la føringer for en eventuell sammenslåing gjennom krav om overføring av statlige oppgaver, noe som ikke er imøtekommet.

I Meld. St. 22 (2015–2016), Nye folkevalgte regioner – rolle, struktur og oppgaver, foreslo regjeringen Solberg en prosess for gjennomføring av regionale utredninger om sammenslåing av fylkeskommuner. Fylkeskommunene ble bedt om å innlede forhandlinger med nabofylkene for å vurdere sammenslåinger. Fylkeskommune-

nes rolle som samfunnsutvikler ble understreket av regjeringen. Det het at desentralisering av oppgaver og styrking av regional planlegging er de sentrale elementene i reformen. Ved siden av Trøndelagsfylkene, som allerede var i prosess for å slå seg sammen, var det bare i Aust- og Vest-Agder at begge fylkene gjorde vedtak om sammenslåing uten forbehold.

Forslagsstillerne konstaterer at Stortingets vedtak om tvangssammenslåing av fylkeskommuner ble gjort uten at det foreligger forslag til desentralisering av oppgaver og styrking av regional planlegging. Fylkeskommunenes nye og sterkere rolle som samfunnsutvikler er ikke utformet. Regjeringen har derimot foreslått å svekke fylkeskommunenes ansvarsområder gjennom å åpne for overføring av den offentlige tannhelsetjenesten til kommunene og for at større kommuner kan få delansvar for kollektivtrafikken.

Forslagsstillerne viser til at regjeringens regionreform ble igangsatt gjennom en invitasjon til fylkeskommunene om å utrede eventuelle sammenslåinger. Tilbakemeldingene som ble gitt, var negative. Fylkeskommunene mente generelt sett de var store nok til å løse de oppgavene de er pålagt, og også til å ta imot nye oppgaver som i dag forvaltes av statlige myndigheter. Regjeringen valgte å ikke lytte til høringsuttalelsene, men å gjennomføre regionreformen som en tvangsreform.

Forslagsstillerne viser også til at regjeringspartiene Høyre og Fremskrittspartiet begge mener fylkeskommunene/regionnivået skal fjernes, og at begge partier i forbindelse med behandlingen av saken har framhevet at denne reformen er et skritt på vegen mot det. Dette er i strid med Stortingets flertall, som ønsker å opprettholde det regionale nivået og som ikke har gitt klarsignal til en gradvis nedbygging.

Forslagsstillerne viser til at det er å bruke tid, penger og krefter på å etablere store regioner uten felles identitet i befolkningen, med færre oppgaver og svakere økonomi.

Forslagsstillerne mener de fylker som ber om omgjøring av tvangsvedtak de er omfattet av, skal få slike søknader innvilget.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

Stortinget ber regjeringen etablere en mekanisme der fylkeskommuner som er omfattet av Stortingets vedtak i 2017 om tvangssammenslåinger, får fortsette som eget fylke etter søknad.

17. oktober 2017

Karin Andersen

Arne Nævra

Freddy André Øvstegård

Nicholas Wilkinson